

§ 23

Elise Gymnastics ry:n vuoden 2022 toiminta-avustuksen takaisinperintä

HEL 2022-001199 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto merkitsi tiedoksi Elise Gymnastics ry:n selvitykset avustusehtojen noudattamisesta vuoden 2022 toiminta-avustuksen osalta ja päätti periä takaisin vuoden 2022 toiminta-avustuksen, määrältään 98 591 euroa.

Takaisinperintä tapahtuu Helsingin kaupungin taloushallintopalveluista lähetettävällä laskulla.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli kaupunginasiamies Anna Kukkola.

Vastaehdotus:

Risto Kolanen:

Muutetaan päätös muotoon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto merkitsee tiedoksi Elise Gymnastics ry:n selvityksen avustusehtojen noudattamisesta vuoden 2022 toiminta-avustuksen osalta ja päättää jättää perimättä vuoden 2022 toiminta-avustuksen, määrältään 98 591 euroa.

Perustelut:

Avustusjaosto arvioi mahdollisesti moitittavan toiminnan tapahtuneen Suomen rytmisen kilpavoimistelun maajoukkueen Tokion olympialaisiin 2021 tähdänneen huippuvalmennustoiminnan yhteydessä, josta lievä kurinpitotoimi on päävalmentajaan kohdistunut.

Punnitustahti ja painon seuranta kuuluvat huippu-urheiluun tässä lajissa. Siksi sitä ei voi yksiselitteisesti pitää ”urheilun eettisten periaatteiden ydinalueiden vastaisena epäasiallisena ja sopimattomana käyttäytymisensä painonhallintavalmennukseen liittyen”. Lääkäri-valmentaja saattoi yhtä hyvin olla huolissaan valmennettavien painon putoamisesta.

Urheiluetiikan asiantuntija, tuomari Olli Rauste käsittelee tapausta viime keväänä ilmestyneessä kirjassaan ”Kohti eettistä urheilua – käy-

12.10.2023

tännön opas” (Tietosanoma, 2023) useiden esimerkkitapausten valossa.

Liikuntajaosto käyttää harkintaa päätöksen kokonaisuuden ja inhimillisten seurausten osalta; on otettava huomioon, kuinka isoon joukkoon helsinkiläisiä lapsia ja nuoria päätös koskettaa. Koko toiminta-avustuksen 2022 takaisinperintä vahingoittaisi Elise Gymnasticsin taloudellisen perustan aivan kohtuuttomalla tavalla ja jättäisi 1 200 harrastajaa ilman seuraa, jos se joutuisi tämän takia konkurssitilaan. Parhaat harrastajat pääsisivät varmaan lajin muihin seuroihin, mutta iso osa harrastajista voisi jäädä tuuliajolle.

Toiminta-avustuksen takaisin perintä on liikuntajaoston mielestä vääränlainen ”kollektiivirangaistus” seuralle, valmentajille ja muille toimijoille, lajin harrastajille ja heidän vanhemmilleen muualla, maajoukkuevalmennuksessa, saadun valmentajan huomautuksen/varoituksen takia.

Kannattaja: Kimmo Veijalainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Kolasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Teijo Aalto, Arja Karhuvaara, Pekka Löfman, Hanna Mithiku, Maria Nyqvist, Elina Vainikainen

Ei-äännet: 2

Risto Kolanen, Kimmo Veijalainen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Maria Miala

Liikuntajaosto hylkäsi Risto Kolasen vastaehdotuksen äänin 6 - 2 (1 poissa).

Risto Kolanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteilla:

Tein Liikuntajaoston kokouksessa 12.10.2023 seuraavan vastaehdotuksen, joka sai kannatusta, mutta hävisi äänestyksessä:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto merkitsee tiedoksi Elise Gymnastics ry:n selvityksen avustusehtojen noudattamisesta

12.10.2023

vuoden 2022 toiminta-avustuksen osalta ja päättää jättää perimättä vuoden 2022 toiminta-avustuksen, määrältään 98 591 euroa.

Perusteluni

Mahdollisesti moitittavaa toimintaa tapahtui Suomen rytmisen kilpavoimistelun maajoukkueen Tokion olympialaisiin 2021 tähdänneen huippuvalmennustoiminnan yhteydessä. Siitä on lievä kurinpitotoimi silloiseen päävalmentajaan kohdistunut. Kärsimään joutuvalla urheiluseurala ei ole yhteyttä maajoukkutoimintaan.

Punnitustahti ja painon seuranata kuuluvat huippu-urheiluun tässä lajissa. Siksi sitä ei voi yksiselitteisesti pitää ”urheilun eettisten periaatteiden ydinalueiden vastaisena epäasiallisena ja sopimattomana käyttäytymisensä painonhallintavalmennukseen liittyen”.

Urheiluetiikan asiantuntija, tuomari Olli Rauste käsittelee tapausta viime keväänä ilmestyneessä kirjassaan ”Kohti eettistä urheilua – käytännön opas” (Tietosanoma, 2023) useiden esimerkkitapausten valossa.

Mielestäni liikuntajaoston olisi tullut käyttää harkintaa päätöksen kokonaisuuden ja inhimillisten seurausten osalta, ottamalla huomioon, kuinka isoa joukkoa helsinkiläisiä lapsia ja nuoria päätös koskettaa.

Koko toiminta-avustuksen 2022 takaisinperintä vahingoittaisi Elise Gymnasticsin taloudellista perustaa kohtuuttomalla tavalla ja jättäisi 1 200 harrastajaa ilman seuraa, jos se joutuisi tämän takia lopettamaan rytmisen voimistelun toiminnan. Parhaat harrastajat pääsisivät varmaan lajin muihin seuroihin, mutta iso osa harrastajista voisi jäädä tuuliajolle.

Toki tuen myöntäminen tälle vuodelle 2023 samassa kokouksessa helpottaa seuran taloustilannetta.

Toiminta-avustuksen takaisin perintä tässä laajuudessa on mielestäni vääränlainen ”kollektiivirangaistus” seuralle, valmentajille ja muille toimijoille, lajin harrastajille ja heidän vanhemmilleen muualla, maajoukkuvalmennuksessa, saadun valmentajan huomautuksen tai ei-julkisen varoituksen takia.

Esittelijä

liikuntapalvelupäällikkö
Tuuli Salospohja

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

12.10.2023

Liitteet

1	Selvityspyyntö 1 Elise Gymnastics ry 25.11.2022
2	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
3	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
4	Lisäselvityspyyntö 12.1.2023 Elise Gymnastics ry
5	Lisäselvitys 24.1.2023
6	Lisäselvityspyyntö 3.4.2023 Elise Gymnastics ry
7	Lisäselvitys 5.4.2023
8	Lisäselvityspyyntö 7.9.2023 Elise Gymnastics ry
9	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
10	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
11	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
12	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
13	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
14	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
15	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
16	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
17	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
18	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
19	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
20	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
21	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
22	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)
23	Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on tehnyt muutoksia tekstiin pöydällepanon aikana.

Tausta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto päätti 5.4.2022, § 8 myöntää Elise Gymnastics ry:lle toiminta-avustusta yhteensä 98 591 euroa. Vuoden 2022 toiminta-avustus jakautui laskennallisiin toiminnan

ja tilankäytön osuuksiin, minkä vuoksi tilankäyttöavustuksen myöntämisestä ei päätetty erikseen.

Suomen Voimisteluliitto ry:n kurinpitovaliokunnan julkisen ratkaisuselosteen mukaan kurinpitovaliokunta on 16.1.2023 antanut päätöksen rytmisen voimistelun maajoukkuevalmentajia koskevan. Ratkaisussa valiokunta katsoi, että vuosina 2016–2021 yhden rytmisen voimistelun maajoukkueen valmentajan perusteettoman tiukkaa punnitustahtia ja painon seurantaa oli pidettävä urheilun eettisten periaatteiden ydinalueen vastaisena epäasiallisena ja sopimattomana käyttäytymisenä painonhallintavalmennukseen liittyen. Lisäksi joissakin yksittäisissä valmennustilanteissa kurinpitovaliokunta katsoi valmentajan toimineen epäasiallisesti ja siten kurinpitosäännösten vastaisesti. Toisen valmentajan osalta kurinpitovaliokunta katsoi, että hänen ei ollut näytetty sinä aikana, jolloin valiokunta oli toimivaltainen tutkimaan hänen toimintaansa, syyllistyneen tekoihin, joista olisi määrättävä kurinpitoseuraamuksia. Kurinpitomenettelyä koskeva asia on käsitelty myös Urheilun oikeusturvalautakunnassa, joka ei muuttanut voimisteluliiton kurinpitovaliokunnan ratkaisua.

Seuran 17.11.2022 verkkosivuillaan julkaisemasta tiedotteesta ja Ylen asiaa koskevasta uutisoinnista käy ilmi, että valmentajat, joihin kurinpitomenettely on kohdistunut, ovat mukana Elise Gymnastics ry:n valmennustoiminnassa, ja että toinen heistä toimii seuran valmennuspäällikkönä.

Koska kaupungilta avustusta saavan seura valmentaja on ollut kurinpitomenettelyn kohteena, kaupunki ryhtyi omasta aloitteestaan avustuksen myöntäjänä selvittämään asiaa lähettämällä 25.11.2022 selvityspyynnön avustuksen käytön valvontaa varten.

Asiassa on kyse siitä, onko seura avustuksen saajana noudattanut liikunnan toiminta- ja tilankäyttöavustusten hakuohjeeseen sisältynyttä ehtoa, jonka mukaan seura noudattaa kaikessa toiminnassaan hyvää hallintotapaa ja urheiluyhteisön eettisiä periaatteita. Todettakoon selvyyden vuoksi, että avustuksen myöntäjän ja avustuksen saajan välisessä asiassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä.

Asiaan sovellettavat avustusehdot

Helsingin kaupungin avustukset ovat harkinnanvaraisia ja julkisesti kuulutettuja avustuksia. Avustusten myöntämistä ohjaavat lainsäädännön lisäksi vuosittain vahvistettava Helsingin kaupungin talousarvio sekä kulloinkin voimassa olevat avustusten yleisohjeet. Lisäksi toimialoilla ja keskushallinnossa voi olla esimerkiksi kaupunkistrategian mukaisia

painopisteitä ja kriteereitä, jotka ohjaavat toimialojen ja keskushallinnon avustustoimintaa.

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto päättää vuosittain liikunnan kansalaistoiminnan avustusmuodoista, avustuskelpoisuuden ehdoista, avustusten hakuajoista sekä avustusten suuruuden laskentaperusteista.

Liikuntajaosto päätti 2.11.2021, § 22 liikunnan avustusten myöntöperusteista ja hakuohjeesta vuodelle 2022. Hakuohjeen 2.1 luvun mukaan avustuskelpoisuus voidaan myöntää hakemuksesta liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille, jotka täyttävät luvussa kuvatut ehdot. Luvun 6 kohdan mukaan yhdistyksen tulee noudattaa kaikessa toiminnassaan hyvää hallintotapaa sekä urheiluyhteisön eettisiä periaatteita.

Hakuohjeen luvun 2.2. 10 kohdan mukaan myönnetty avustus on palautettava Helsingin kaupungille mm., jos avustuksen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ja menettelyllä on katsottava olevan vähäistä suurempi merkitys. Yleisohjeiden 7.2 luvun mukaan, jos on aihetta epäillä, että jokin 2.2 luvun 10 kohdan mukaisista takaisinperintäperusteista on olemassa, tulee avustuksen myöntäneen tai avustuksen käyttöä valvovan ryhtyä toimenpiteisiin asiantilan selvittämiseksi ja tarvittaessa korjaamiseksi. Mikäli avustuksen saaja ei korjaa asiantilaa tai on ilmeistä, että asiantilan korjaaminen ei ole tilanteessa mahdollista tai tule toteutumaan, avustuksen maksatus keskeytetään, ellei sitä jo ole tehty, ja ryhdytään toimenpiteisiin jo maksetun avustuksen takaisinperimiseksi.

Hakuohjeissa viitatuilla urheiluyhteisön eettisillä periaatteilla tarkoitetaan Olympiakomitean 20.11.2021 hyväksymiä eettisiä periaatteita, joihin hakuohjeessa on linkki. Urheiluyhteisön eettiset periaatteet -asiakirjassa on kyse urheiluyhteisöä koskevasta eettisestä ohjeistosta, joka sisältää viisi pääperiaatetta: 1. Hyvä hallinto, 2. Turvallinen toimintaympäristö, 3. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, 4. Ympäristö ja ilmasto sekä 5. Antidoping.

Periaatteiden mukaan Reilu Peli on kaikkien liikunnan ja urheilun toimijoiden oikeus ja velvollisuus. Jokainen yksilö ja yhteisö kantavat yksin ja yhdessä vastuun Reilusta Pelistä. Periaatteet on kirjoitettu memuotoon. "Me" viittaa asiakirjan mukaan ensisijaisesti Olympiakomiteaan ja sen jäsenjärjestöihin. Sillä viitataan myös kaikkiin liikunnan ja urheilun toimijoihin, kuten liikunnan harrastajiin, urheilijoihin, vapaaehtoisiin, palkallisiin työntekijöihin, valmentajiin ja ohjaajiin, joukkueenjohtajiin, päätöksentekijöihin ja vanhempiin.

12.10.2023

Turvallisen toimintaympäristön pääperiaatteen mukaan kaikkiin liikuntaa ja urheilua koskeviin tilanteisiin liittyy kasvatuksellinen ulottuvuus. Tämä asettaa meille jokaiselle kasvatusvastuuta. Kaikki tekemisemme edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Kiusaaminen, häirintä tai muu epäasiallinen käyttäytyminen ei kuulu liikuntaan ja urheiluun. Fyysisiin ja psyykkisiin ongelmiin puututaan, ja niitä ennaltaehkäistään aktiivisesti. Luomme liikunnalle ja urheilulle turvalliset puitteet.

Lisäksi turvallisen toimintaympäristön pääperiaatteen mukaan urheilu-suoritukset eivät ole urheilijoiden arvon ainoa mittari. Jokaisen liikkujan ja urheilijan terveys, turvallisuus ja hyvinvointi menevät suoritusten edelle – myös huippu-urheilussa. Mikään toiminta ei saa aiheuttaa vakavia ja pysyviä terveydellisiä haittoja. Yksilön terveys on urheilun menestyksen perusta. Tuntemme kokonaisvaltaista vastuuta lapsista ja nuorista. Meillä kaikilla on velvollisuus käyttäytyä vastuullisesti ja asiallisesti. Valta-asemassa olevat aikuiset tunnistavat asemaansa liittyvän vastuullisuuden kanssakäymisessään toiminnassa mukana olevien kanssa.

Edelleen turvallisen toimintaympäristön pääperiaatteen mukaan yhteisiä periaatteita rikkovalla toiminnalla ja käytöksellä tulee olla riittävät seuraamukset. Lisäämme liikunnan ja urheilun toimijoiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia määrätietoisesti ja tavoitteellisesti. Kiusaaminen, häirintä tai muu epäasiallinen käyttäytyminen ei kuulu urheiluun. Koulutamme ja teemme ennaltaehkäisevää työtä epäasiallisen käyttäytymisen kitkemiseksi. Suhtaudumme jokaiseen tapaukseen vakavasti. Kaikilla on toimintaohjeet ja -mallit tapauksiin puuttumiseen sekä niiden käsittelyyn omissa seuroissaan. Kurinpitosääntömme ovat ajantasaiset, jotta pystymme puuttumaan tapauksiin ja sanktioimaan tarvittaessa. Toimimme avoimesti ja kaikki materiaalit ovat jokaisen toimijan saatavilla ymmärrettävässä muodossa.

Se, aiheuttaako urheiluyhteisön eettisten periaatteiden rikkominen esimerkiksi kurinpidollisia seuraamuksia, on avustuksen ehtojen noudattamisen arvioinnista erillinen asia. Avustusten takaisinperintää koskevassa harkinnassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä, vaan siitä, onko harkinnanvaraisen avustuksen saaja noudattanut avustuksen myöntäjän sille asettamia ehtoja.

Asiassa saadut selvitykset

Kaupungilla ei ole ollut käytettävissä kurinpitomenettelyyn liittyviä asiakirjoja lukuun ottamatta Suomen voimisteluliiton kurinpitovaliokunnan julkista ratkaisuselostetta.

12.10.2023

Elise Gymnastics ry on pyynnöstä toimittanut kaupungille selvityksensä avustushakemuksen käsittelyä sekä avustuksen myöntämistä ja käytön valvontaa varten 22.12.2022, 26.1.2023, 5.4.2023 ja 13.9.2023. Tämän lisäksi seuran pyynnöstä on järjestetty sen edustajien kanssa vapaa-
muotoinen tapaaminen 5.9.2023.

Seura on selvityksissään kuvannut toimenpiteitä vuodesta 2021 alkaen, joita se on tehnyt täyttääkseen eettisten periaatteiden vaatimukset. Seuran antamien selvitysten mukaan seurassa tehdään koko jäsenistön asiakastyytyväisyyskysely vuosittain, tulokset on analysoitu ja kehityskohteet otettu tarkempaan tarkasteluun. Ryhmissä on kauden aikana anonyymejä palautekyselyitä. Näin seura toteaa toimivansa erityisesti, mikäli herää huoli, että ryhmässä olisi jokin selvitettävä asia.

Seura toteaa lisäksi, että jokaiselle ohjaajalla on oma lähiesimies, joka keskustelee jokaisen kanssa säännöllisesti. Kaikille ohjaajille on mahdollisuus kehityskeskusteluun ja yli 20h/vkossa työskenteleville se on pakollinen. Seurassa toteutetaan myös mentorointia ja työnohjausta sekä säännöllisesti että tarvittaessa. Valmentajat suorittavat et ole yksin verkkokoulutuksen ja OK:n vastuullinen valmentaja koulutuksen. Lisäksi vastuupalmentajat seurassa ovat 18 vuotta täyttäneitä ja suorittavat tai ovat suorittaneet minimissään 1-tason ohjaajakoulutuksen. Kaikki tuomarit, hallitusjäsenet ja muut toimihenkilöt suorittavat vastuullisuuskoulutuksen. Seura toteaa myös lisänneensä lasten oikeudet vapaa-ajalla ja harrastuksissa verkkokoulutuksen valmentajien verkko-koulutuslistalle. Seura kuvaa lisäksi rytmisen voimistelun nuorten joukkueen ja yksilövoimistelijoiden psyykkisen valmennuksen tukitiimiä kaudella 2022-2023.

Selvityksen mukaan suurin osa valmentajista toimii tiimeittään tai on samaan aikaan salissa muiden ryhmien kanssa. Mikäli valmentaja huomaisi kollegan epäasiallisen käytöksen, on valmentajilla ohjeena olla yhteydessä toiminnanjohtajaan tai omaan lähiesimieheen. Selvityksessä todetaan valmentajilla olevan myös omien lajien ohjausryhmät, joissa keskustellaan seuran linjauksista ja toimintamalleista säännöllisesti. Selvityksessä ilmoitetaan, että seuran valmentajat eivät kommentoi urheilijoiden ulkonäköä millään tavalla ja että seura on ohjeistanut valmentajia olemaan kommentoimatta urheilijoiden ulkonäköä millään tavalla valmentajien oman oikeusturvan takia. Seura kuvaa, että sillä on pitkään ollut avoimien ovien käytäntö, eli kaikki halukkaat voivat tulla seuraamaan harjoituksia milloin tahansa.

Selvityksen mukaan Elise Gymnastics ry on Suomen Voimisteluliitto ry:n ja Olympiakomitean auditoima Huippu-urheiluseura ja Tähtiseurasertifikaatin saanut seura. Tämän saadakseen seura tekee selvityksen

12.10.2023

mukaan jatkuvaa kehittämistyötä, jotta seuran toimintatavat ovat vaaditulla tasolla. Seura toteaa tehneensä vastuullisuusohjelman seuran Tähtiseura-auditointiprosessin aikana vuonna 2022. Selvityksen mukaan seura esitteli ohjelman, sen jalkauttamisen toimenpiteet ja julkaisi sen ja siihen sisältyvät pelisäännöt syksyllä 2022 ohjelman auditoinnin vaatimusten mukaisesti verkkosivuillaan. Vastuullisuusohjelman osana seura toteaa verkkosivuilla olevan nimettynä yhteyshenkilö mahdollisia epäasiallisen käytöksen tapauksia varten, lisäksi seuralla on palautekanava ja linkit mahdollisia anonyymejä ilmiäntojoja varten. Selvityksen mukaan seura on myös aloittanut pilottihankkeen Mieli ry:n kanssa syksyllä 2022. Painopisteinä on valmentajan työssä jaksaminen ja voimistelijoiden hyvinvoinnin edistäminen.

Seura kertoo saaneensa tiedon valmentajiin kohdistuvasta epäilystä siten, että kurinpitomenettelyn asianosaisina olleet valmentajat ovat informoineet asiasta seuraa ensimmäisen kerran kesäkuussa 2021 heti sen jälkeen, kun valmentajat itse olivat saaneet tiedon siitä, että rytmisen voimistelun maajoukkueen toiminnasta on käynnistetty Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK:n tutkinta. Myöhemmin seura on täsmentänyt, että epäilyn syyt ovat tulleet tietoon vasta, kun valmentajat ovat saaneet SUEK:n tutkintamateriaalin tammikuussa 2022.

Seura kuvaa selvityksissään myös toimiaan sen jälkeen, kun seuran tietoon on tullut, että sen valmentajat ovat kurinpitomenettelyn kohteena. Seuran mukaan se on tiedustellut valmentajilta, punnitaanko urheilijoita Elisen toiminnassa, pyytävätkö he ateriakuvia Elisen urheilijoilta, minkälainen käytäntö lääkärintodistusten pyytämisestä urheilijoilta Elisen toiminnassa on ja valmentajien kielenkäytöstä Elisen toiminnassa. Selvityksen mukaan valmentajat ovat vastanneet näihin kysymyksiin ja kertoneet, että vuosina 2016-2021 seurassa on vuosina punnittu yhtä voimistelijaa ja valmentajat eivät ainakaan itse ole pyytäneet voimistelijoina toimittamaan valokuvia ravitsemuksestaan valmentajille. Valmentajat ovat myös selvityksen mukaan vastanneet, että Elisen toiminnassa on luotettu urheilijoiden vanhempien sanaan ja lupaan alaikäisten voimistelijoiden saapuessa harjoitukseen sairauden jälkeen ja että lääkärintodistuksia näissä tilanteissa ei ole pyydetty. Vielä valmentajat ovat vastanneet, että he pyrkivät parhaansa mukaan käyttämään valmennustoiminnassa yksinomaan asiallisina pidettäviä ilmaisuja, mutta on mahdollista, että joku valmentajista on saattanut myös seuratoiminnassa sanoa jonkun huonosti muotoillun lauseen.

Seura katsoo, että se on täyttänyt kaikki ne toimenpiteet, joita urheiluseuralta voidaan tässä tilanteessa edellyttää seuran toiminnan eettisyyden varmistamiseksi ja että seura ei ole saanut keneltäkään seuran toimintaan osallistuvalla urheilijalla tai urheilijan vanhemmalta yhtään

12.10.2023

ilmoitusta epäasiallisesta käytöksestä rytmisen voimistelun maajoukkueen toiminnassa. Myöskään seuratoiminnassa ei selvityksen mukaan ole ollut mitään epäasiallisen valmentamisen epäilyä kyseessä olevien kahden valmentajan osalta.

Takaisinperinnän edellytysten täyttymisen arviointi

Helsingin kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia avustuksia ja päätöksen avustuksen myöntämisestä tai sen mahdollisesta takaisinperinnästä tekee kaupungin toimivaltainen toimielin tai viranhaltija. Avustuksen hakijan tulee täyttää kaikki avustuksen myöntämisen edellytykset, ja jos jälkikäteisessä valvonnassa käy ilmi, että avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ei ole noudatettu ja menettelyllä on vähäistä suurempi merkitys, kaupunki perii avustuksen takaisin avustuksen saajalta.

Asiassa ei ole osaksikaan kyse siitä, onko seura käyttänyt vuoden 2022 avustuksen siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Kaupungin avustusten yleisohjeiden 2 luvun 7 kohdan mukainen peruste, jonka mukaan avustus on palautettava vaadittaessa, jos sitä käytetään muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen, on vain yksi 7 kohdan viidestä perusteesta. Minkä tahansa avustuspäätöksessä asetetun ehdon noudattamatta jättäminen oikeuttaa 2 luvun 7 kohdan mukaisesti kaupungin vaatimaan avustuksen palauttamista.

Kuten yllä on todettu, Urheilun oikeusturvalautakunta on pysyttänyt Suomen voimisteluliitto ry:n kurinpitovaliokunnan ratkaisun, jossa seuran valmentajan perusteettoman tiukkaa punnitustahtia ja painon seuranta maajoukkuevalmennuksessa oli pidettävä urheilun eettisten periaatteiden ydinalueen vastaisena epäasiallisena ja sopimattomana käyttäytymisenä painonhallintavalmennukseen liittyen. Lisäksi joissakin yksittäisissä valmennustilanteissa kurinpitovaliokunta katsoi valmentajan toimineen epäasiallisesti ja siten kurinpitosäännösten vastaisesti.

Seuran valmennuspäällikön toiminnan maajoukkuevalmennuksessa on siis todettu olevan eettisten periaatteiden vastaista. Päätös ei kuitenkaan kohdistu valmentajan toimintaan seurassa, minkä vuoksi kaupunki arvioi asiaa siitä näkökulmasta, onko seura täyttänyt eettisten periaatteiden vaatimukset jokaisen tapauksen vakavasti ottamisesta, tapauksiin puuttumisen ja käsittelyn toimintaohjeiden ja -mallien olemassaolosta, turvallisten puitteiden luomisesta liikunnalle ja urheilulle, kokonaisvaltaisen vastuun tuntemisesta lapsista ja nuorista, ennaltaehkäisevän työn tekemisestä epäasiallisen käyttäytymisen kitkemiseksi sekä kurinpitosääntöjen ajantasaisuudesta.

12.10.2023

Kuten edellä on todettu, seura on selvityksissään kuvannut toimenpiteitä vuodesta 2021 alkaen, joita se on tehnyt täyttääkseen eettisten periaatteiden vaatimukset. Seura on ilmoittanut tulleen tietoiseksi sen valmentajiin kohdistuvasta epäilystä kesällä 2021, ja saaneensa tietää epäilyn syyt epäilyn kohteena olevien valmentajien saatua SUEK:n tutkintamateriaalin tammikuussa 2022. Eettiset periaatteet edellyttävät, että jokainen tapaus otetaan vakavasti ja että yhteisiä periaatteita rikkovalla toiminnalla ja käytöksellä tulee olla riittävät seuraamukset.

Helsingin kaupunki katsoo, että seuran ilmoittama valmentajilta tiedustelemisen ei ollut riittävä toimenpide toiminnan eettisyyden varmistamiseksi tammikuussa 2022, kun seuran tietoon on tullut tarkemmat tiedot valmentajiin kohdistuvista epäilyistä. Kaupungin käsityksen mukaan jokaisen tapauksen vakavasti ottaminen, turvallisten puitteiden luominen liikunnalle ja urheilulle, ennaltaehkäisevän työn tekeminen epäasiallisen käyttäytymisen kitkemiseksi sekä kokonaisvaltainen vastuu lapsista ja nuorista olisivat edellyttäneet, että seura olisi pyrkinyt ottamaan selvää siitä, minkälaista valmennusta seuran harrastajiin tosiasiaassa kohdistuu. Valmentajilta kysymisen lisäksi olisi kaupungin näkemyksen mukaan ollut välttämätöntä ainakin selvittää harrastajien käsitys valmennuksen tilanteesta.

Seura ei ole edes väittänyt kysyneensä nimenomaisesti seuran harrastajilta epäilyn ilmitulon tai edes langettavan kurinpitotarkistuksen jälkeen, esiintyykö seurassa sellaista toimintaa, johon epäily on kohdistunut. Tämä on huomionarvoista, koska seura kuvaa käyttävänsä anonyymejä palautekyselyitä erityisesti, mikäli herää huoli, että ryhmässä olisi jokin selvittävä asia. Seura ei siis ole katsonut tarpeelliseksi käyttää tässä tapauksessa sellaisia toimintamalleja, joita sillä olisi selvityksensä mukaan ollut käytössä tilanteisiin, joissa herää huoli selvittävästä asiasta.

Seura toteaa selvityksissään yleisesti, etteivät valmentajat seurassa kommentoi urheilijoiden ulkonäköä. Jää kuitenkin epäselväksi, mihin ja kenen tekemiin havaintoihin käsitys perustuu. Huomionarvoista on, että seura ei ole antamissaan selvityksissä yksilöidysti tai yksityiskohtaisesti kuvannut, saati dokumentein osoittanut, minkälaisia mahdollisia ohjeistuksia tai linjauksia seuran valmentajille olisi epäilyn johdosta annettu siitä, miten seuran valmentajien tulee suhtautua painonhallintavalmennukseen tai ulkonäön kommentoimiseen. Kaupunki kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että tätä ei ole nimenomaisesti mainittu myöskään seuran syksyllä 2022 luodussa vastuullisuusohjelmassa tai sen osana olevissa pelisäännöissä valmentajille.

12.10.2023

Eettiset periaatteet edellyttävät lisäksi, että kaikilla on toimintaohjeet ja -mallit tapauksiin puuttumiseen sekä niiden käsittelyyn omissa seuroissaan. Periaatteiden mukaan seuran tulee myös tehdä ennaltaehkäisevää työtä epäasiallisen käyttäytymisen kitkemiseksi. Kaupunki on pyrkinyt selvittämään, minkälaiset toimintaohjeet ja -mallit Elise Gymnastics ry:llä on tapauksiin puuttumisessa. Seura ilmoittaa, että sillä on käytössä varhaisen puuttumisen malli ongelmatilanteissa sekä ratkaisupuortaat ongelmatilanteisiin. Samassa yhteydessä seura toimitti liitteenä Ongelmanratkaisumalli-nimisen asiakirjan, joka vaikuttaa kuvaavan toimintamallia vain tilanteeseen, jossa voimistelijan toimintaan pitää puuttua. Selvityksissä ei nimenomaisesti kuvata toimintaohjetta tai -mallia, jolla puututtaisiin valmentajien tai muiden seuran toimihenkilöiden toimintaan. Syksyllä 2022 julkaistuun vastuullisuusohjelmaan sisältyy linkki Suomen Voimisteluliitto ry:n esitykseen voimistelun toimintatavoista epäasiallisen käytöksen tapauksien käsittelyyn. Selvitysten perusteella jää epäselväksi, millainen toimintaohje tai -malli seurassa ainakaan ennen syksyä 2022 olisi ollut käytössä valmentajien epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi.

Näin ollen kaupunki katsoo, että seura ei ole ottanut sen valmentajiin kohdistuvia epäilyjä avustusehtona olevien eettisten periaatteiden edellyttämällä tavalla vakavasti eikä seurassa ole ollut eettisten periaatteiden edellyttämiä toimintaohjeita ja -malleja sellaisen tilanteen varalle, jossa epäasiallisesti käyttäytyvä olisi valmentaja tai muu seuran toimihenkilö. Seuran olisi tullut suhtautua tietoonsa tulleeseen valmentajiin kohdistuvaan epäilyyn vakavasti ja ryhtyä viipymättä konkreettisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että mahdollinen eettisten periaatteiden vastainen toiminta myös seuran toiminnassa tulisi ilmi. Toimenpiteisiin olisi tullut kaupungin näkemyksen mukaan ryhtyä jo sen perusteella, että tietoon on tullut seuran valmentajiin kohdistuva epäily eettisten periaatteiden ydinalueiden vastaisesta toiminnasta, joten sillä ei ole asiassa merkitystä, milloin Suomen voimisteluliitto ry:n kurinpitovalio-kunta tai Urheilun oikeusturvalautakunta on antanut asiassa ratkaisunsa.

Edellä todetuilla perusteilla Helsingin kaupunki katsoo, että Elise Gymnastics ry ei ole vuonna 2022 noudattanut avustuspäätöksessä asetettua urheiluyhteisön eettisiä periaatteita koskevaa ehtoa eikä siten ole täyttänyt liikunnan avustusten hakuohjeiden mukaisia kriteereitä avustusten myöntämiselle. Kun avustuksen saaja ei ole vuonna 2022 noudattanut avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja, tulee vuoden 2022 toiminta-avustus periä täysimääräisenä takaisin.

Esittelijä

liikuntapalvelupäällikkö

12.10.2023

Tuuli Salospohja

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvityspyyntö 1 Elise Gymnastics ry 25.11.2022
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 4 Lisäselvityspyyntö 12.1.2023 Elise Gymnastics ry
- 5 Lisäselvitys 24.1.2023
- 6 Lisäselvityspyyntö 3.4.2023 Elise Gymnastics ry
- 7 Lisäselvitys 5.4.2023
- 8 Lisäselvityspyyntö 7.9.2023 Elise Gymnastics ry
- 9 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 10 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 11 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 12 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 13 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 14 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 15 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 16 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 17 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 18 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 19 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 20 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 21 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 22 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 23 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 29.08.2023 § 17

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 05.04.2022 § 8